

Toimenpideoite TPA 2/2019 vp

Anna Kontula vas

Toimenpideoite muutoksenhaun järjestämisestä työtuomioistuintuomioista

Eduskunnalle

Nykyinen työtuomioistuintenmenettely ei vastaa demokraattiseen oikeusvaltioon kuuluvan oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimuksia.

Perustuslain 21 §:n 2 momentti edellyttää selvästi muutoksenhaun mahdollistamista tuomioistuinten päätöksistä. Nykyään muutoksenhaku on mahdollista kaikissa tuomioistuimissa paitsi työtuomioistuimessa ja valtakunnanoikeudessa. Myös oikeuskirjallisuudessa on korostettu muutoksenhakuoikeuden merkitystä oikeudenmukaiselle oikeudenkäynnille.

Virheitä tapahtuu muun oikeuslaitoksen tavoin myös työtuomioistuimessa. Niiden seuraukset voivat olla vääryyttä kärsineelle kohtuuttomia. Työtuomioistuimen tuomioiden lopullisuus on omiaan vääristämään oikeuskäytäntöä. Lisäksi samanlainen asia voi tulla käsitellyksi eri tavalla, jos asiaa on ajettu yleisissä tuomioistuimissa yleissitovan työehtosopimuksen nojalla. On käynyt niinkin, että korkein oikeus ja työtuomioistuin ovat päätyneet erilaisiin ratkaisuihin samanlaisissa tapauksissa, mikä on huomattava epäkohta oikeusvarmuuden kannalta. Siksi on perusteltua ulottaa normaali valitustie myös työtuomioistuimeen.

Muutoksenhaun järjestämiseksi on eri vaihtoehtoja, kuten työtuomioistuimen muuttaminen valitusasteeksi, valitustien avaaminen työtuomioistuimen tuomioista hovioikeuteen (esimerkiksi Helsingin hovioikeuteen) ja korkeimpaan oikeuteen ja työtuomioistuimelle nyt kuuluvien asioiden siirtäminen yleisiin tuomioistuihin. Viimeksi mainituissa tutkitaan jo nyt samoja asioita kuin työtuomioistuimessa yleissitovien työehtosopimusten perusteella.

Toistaiseksi realistisin vaihtoehto on valitusoikeus hovioikeuteen. Valitusoikeudelle voitaisiin asettaa samat edellytykset kuin riita-asioissa yleensäkin. Esimerkiksi jatkokäsittelylupamenettely sopii samalla tavalla kaikkiin asioihin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy pikaisesti toimenpiteisiin työtuomioistuimesta annetun lain muuttamiseksi siten, että työtuomioistuimen tuomioihin tulee mahdollisuus hakea muutosta valittamalla ja muutoksenhaussa sovelletaan riita-asioiden oikeudenkäyntimenettelyä.

Toimenpideoite TPA 2/2019 vp

Helsingissä 7.6.2019

Anna Kontula vas